

Skånes Arkivförbund Verksamheten 2023

Bild på framsida: Medlemsbesök hos Skånes Hemslöjdsförbund som visar delar av sin ordnade arkivsamling 2023. Foto: Anna Ketola.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2023

MEDLEMMAR

Skånes Arkivförbunds medlemsstock växer stadigt och under 2023 har 14 nya medlemmar tillkommit. Av våra nya medlemmar är två riksorganisationer, tre har regional utbredning och övriga nio är lokala organisationer. Fyra medlemsorganisationer har upphört med sin verksamhet och två har valt att utgå.

Vid årets utgång är det totala antalet medlemmar 297, varav två är enskilda stödjande personer. 26 % har regional utbredning eller är distriktsorganisationer, 70 % har lokal hemvist och 3 % av medlemsstocken är riksorganisationer. Utöver regionala och riksorganisationer har vi medlemmar från nästan alla Skånes kommuner, men störst antal är från Lund.

Medlemslista för 2023 följer efter verksamhetsberättelsen.

Skånes Arkivförbund hälsar nya medlemmar varmt välkomna!

*Cederbergiska släktföreningen
Clara och Per Perssons stiftelse
Föreningen Skånska Gårdar
FörNyaLund
IOGT-NTO 27 Globen, Knislinge
Moderaterna i Lunds kommun
Munka Folkhögskola
Skånes Folkhögskolor i samverkan
Stiftelsen Hillevi Fries Forskningsfond
Svenska Noonanföreningen
Svenska Vävrådet
Sveriges Lärare Helsingborgsavdelning
Södra Afrikaförening i Skåne
Östra Skånes Hemslöjdsförening*

STYRELSE

Styrelsen har under året haft följande sammansättning:

Ledamöter: Mats Helmfrid, ordf.

Carl Sköld

Fredrik Alm

Hans Wilson

Ingela Frid

Inger Torstensdotter Åhlin

Lena Alebo

Ingrid Gustavsson

Monica Molin

Rolf Johansson

Sven-Eric Davidsson

Tro och Solidaritet Lund

LO-distriktet i Skåne

Skånes hembygdsförbund

Göinge hembygdsförening

SPF Seniorerna Skånedistriktet

Lunds Arbetarekommun

Riksarkivet

Studieförbundet Bilda

Revisorer: Monica Nilsson (Gärds Härads hembygdsförening) och Anders Thulin (aukt. revisor, PwC i Sverige AB)

Revisorsup.: Rune Granqvist (Lunds Arbetarekommun)

Valberedning: Gun Larsson (Skånes hembygdsförbund), Magnus Wikdahl (John Oltins Kulturstiftelse – Viken förr och nu) och Monica Molin (styrelsen).

MÖTEN

Årsmöte hölls 22 april i hörsalen till Arkivcentrum Syd i Lund. 23 personer deltog varav 11 var ombud från medlemmarna. Vid årsmötet omvaldes Mats Helmfrid till ordförande i två år och Ingrid Gustavsson från SPF Seniorerna Skånedistrikt valdes till ny ledamot i styrelsen. Avgående May Öberg tackades för det värdefulla engagemang hon haft i styrelsearbetet och för verksamheten.

Under årsmötet beslöts om oförändrade medlemsavgifter 2024, och med anledning av ökade lokal- och driftskostnader höjs hyllavgiften från och med 2024 från 175 till 195 kr/hlm. Dagen avslutades med ett Medlemsforum där vi fick höra Margaretha Ståhl berätta utifrån rubriken *Folkrörelsernas kvinnofanor – kvinnoföreningars fanor, kvinnan som motiv och kvinnliga fankonstnärer*. Programmet avslutades med filmvisning av Arkivförbundets nya kortfilm: *Bortom Bergen – ett liv i missionens tjänst*.

Styrelsen har under året haft 6 möten och arbetsutskottet har haft 9 protokollförda möten. I september genomfördes ett gemensamt studiebesök och diskussionsseminarium för Skånes Arkivförbunds styrelse och personal hos Österlens museum i Simrishamn.

PERSONAL

<i>Anna Ketola</i>	Arkiv- och verksamhetschef 100 %, anställning sedan 2004 (2002).
<i>Anna-Charlotte Kriedemann</i>	Arkivassistent 50 %, anställning sedan 2017. Anna-Charlotte arbetade främst med ordnings- och förteckningsarbete.
<i>Carolin Brigelius</i>	Dokumentationsansvarig arkivarie 100 %, anställning sedan 2020.
<i>Caroline Lind</i>	Arkivpedagog 80 %, anställning sedan 2014. Caroline ansvarade för arkivets förmedlings- och arkivpedagogiska verksamhet.
<i>Christel Palmqvist</i>	Arkivassistent 75 %, anställning sedan 2010. Arbetade med databaser och registervård.
<i>Johanna Nessow</i>	Tidsbegränsad anställning som arkivarie 100 % sedan 2021 som övergick till fast anställning från och med 1 juli. Arbetade med samlingar.
<i>Mathias Bällsten</i>	Arkivassistent 75 %, anställning sedan 2020. Mathias arbetade främst med ordnings- och förteckningsarbete samt i vår publiceringsverksamhet.
<i>Susanne Palm</i>	Ekonomi- och arkivassistent 75 %, anställning sedan 2017, arbetade med ekonomi och bibliotek.
<i>Ulrika Nilsson</i>	Arkivarie 100 %, anställning sedan 2018. Ulrika ansvarade främst över arbetet med samlingar och forskarservice.

Under två praktikperioder i februari och mars har *Henrik Perlefelt* från grundkursen i arkivvetenskap vid Lunds universitet varit hos oss på arkivet. Henrik har fått ta del av verksamheten och sedan gjort en mindre förteckningsuppgift. Under två veckor i oktober genomförde *Amy Zhai* fältstudier hos oss på Arkivförbundet inom ramen för sin utbildning på kandidatprogrammet Historia: Inriktning mot kulturarvsstudier som ges vid Malmö universitet. I november var *Nadia Boistrup* hos Arkivförbundet där hon genomförde sin verksamhetsförlagda praktikuppgift inom ramen för ABM-mastern vid Lunds universitet.

LOKALER

Skånes Arkivförbunds lokaler ingår i samverkans- och samlokaliseringsprojektet Arkivcentrum Syd (ACS) vid Gastelyckan i Lund. Huvudmän för ACS är Region Skåne, Riksarkivet och Lunds universitet och förutom Skånes Arkivförbund ingår också Lunds stadsarkiv, Polismyndigheten i Skåne, Folklivsarkivet och Biologiska museet vid Lunds universitet samt Universitetsbiblioteket i Lund. Utöver dessa har också Skånes hembygdsförbund, Skånes Släktforskarförbund och DIS-Syd sina respektive kanslier på ACS.

På ACS delar institutionerna expedition, forskarsal, pausrum för forskare, referensbibliotek, grupprum och utbildningssalar samt hörsal. Skånes Arkivförbund hyr kontor och magasin av Region Skåne och disponerar magasin, kontorsrum, konferensrum och personalutrymmen på Porfyrvägen 19 som ingår i samlokaliseringsprojektet ACS. Arkivförbundet har under året delat kontorsbyggnad med Skånes hembygdsförbunds kansli, som under november och december dock flyttade sin verksamhet till Höör.

VERKSAMHET

REPRESENTATION OCH FÖRTROENDEUPPDRAG

Skånes Arkivförbund har varit medlem i följande organisationer: Arbetsgivaralliansen, Arbetarnas Kulturhistoriska Sällskap, Centrum för Arbetarhistoria, Föreningen för arkiv- och informationsförvaltning, HandikappHistoriska föreningen, Skånes hembygdsförbund, Svenska Arkivförbundet och Svenska Idrottshistoriska föreningen. Vidare är verksamhetens chef också medlem i Föreningen Sveriges Länsarkivarier.

Under året har arkivchef Anna Ketola ingått i Arkivcentrum Syds (ACS) verksamhetsråd. Caroline Lind har deltagit för förbundets räkning i den utåtriktade gruppen på ACS. Anna har ingått i det regionala nätverket ABM-Skåne och deltagit i Region Skånes kulturförvaltnings kulturarvsmöten. Anna ingår i den regionala samverkansgruppen för kulturarvspedagogisk utveckling och teori (Skutt) och under hösten ingick hon i Skutts redaktörsgrupp för den planerade antologin med arbetsnamn: Kulturarvspedagogik och politik. Under året har Caroline ingått som regional representant för Skåne i gruppen för nationell samordning av Arkivens dag. Anna ingår i SASS arbetsgrupp för Arkivens dag. Annas uppdrag som kassör för Svenska Arkivförbundet (SvAf) avslutades vid dess årsmöte i maj.

REPRESENTATION, SEMINARIER OCH KONFERENSER ETC.

23 jan	Digital föreläsning: Sveriges nationella minoriteter och minoritetsspråk. Arr. Region Skåne.
15 feb	Digital föreläsning och samtal: Kollegor emellan, Privatarxiv. Arr. Svenska Arkivförbundet.
24 feb	Digital lunchföredrag: Nuohhti – Samisk arkivportal med 30 000 dokument och fotografier. Arr. Riksarkivet.
16 mars	Digital informationsträff: SVT:s satsning: Historien om Sverige. Arr. SVT och Svenska Arkivförbundet.
22 mars	Digitalt samlingsforum Samtal, Prioriteringar av samlingar i katastrofplaner. Arr. Riksantikvarieämbetet
10-11 maj	Svenska Arkivförbundets årsmöte och vårkonferens. RÅ, Stockholm.
22-24 maj	Studieresa till Köpenhamn, med studiebesök till: Danska Riksarkivet, Köpenhamns stadsarkiv, Lousianas samlingar samt Arbeidermuseets arkiv och samlingar. Arr. Föreningen Sveriges Länsarkivarier.
7 juni	Regional nätverksträff för digitalisering. Arr. Malmö stadsarkiv.
8 juni	Digital kurs i upphovsrätt. Arr. Svenska Arkivförbundet.
14 juni	Digitalt samlingsforum Samtal, Magasin med låg energiförbrukning. Arr. Riksantikvarieämbetet.
3 juli	Släktforskarveckans invigningsdag på ACS. Arr. Skånes Släktforskarförbund.
31 aug-1 sep	KPN-nätverksdagar på Malmö museum.
7 sept	Digital kurs om SVT:s satsning Historien om Sverige – ”Historien om Sverige på ert museum”. Arr. Arbetets Museum.
12 sept	Digitalt inspirationsseminarium om digitisering. Arr. Arbetets Museum.
21 sept	Riksantikvarieämbetets strategidag om digitalisering. Arr. Riksantikvarieämbetet och Regionmuseet Skåne.
1 sept	Avtackning Lena Alebo Österlens museum. Arr. Simrishamns kommun.
3 okt	Digitalt seminarium: Hur kan vi framtidssäkra vår verksamhet? Arr. Västernorrlands museum.
5 okt	Digital föreläsning och samtal: Kollegor emellan tema: Vattenskadade handlingar. Arr. Svenska Arkivförbundet.
5 okt	Samråd med nationella minoriteter. Länsstyrelsen Skåne och Region Skåne, Malmö.
11-12 okt	FAI:s höstkonferens Informationsförvaltning (digitalt). Arr. Föreningen för arkiv & Informationsförvaltning (FAI).
26 okt	Visual Arkivs digitala användarträff. Arr. Fujitsu/Visual Arkiv.
26 okt	Webbinarium: Digital arkivering och långtidslagring. Arr. Centrum för näringslivshistoria.
1 nov	Webbinarium: Arkivpedagogik – Utmaningar och möjligheter, nu och i framtiden. Arr. Cultura vid Åbo Akademi.
8-9 nov	Digital konferens: Makt och minne. Arr. Föreningsarkivet i Jämtlands län, Gaaltije - Sydsamiskt Centrum, Mittuniversitetet samt de nordiska Riksarkiven.
9 nov	Digital konferens Riksantikvarieämbetets arbete för en nationell digital strategi.
1 dec	Rantafej. Arr. Region Skånes kulturnämnd och kulturförvaltning, Lund.
1 dec	Digitalt seminarium: Berätta med film om fotografier. Arr. Högskolan Dalarna, Dalarnas Audiovisuella Akademi.
12 dec	Digital föreläsning och samtal: Kollegor emellan, tema Skadedjur. Arr. Svenska Arkivförbundet.

Bilder från medlemsbesök hos Cederbergiska släktföreningen. Bevarade damskor i släktarkivet samt kyrkoherde Johan Daniel Cederbergs familjegrav vid Röddinge kyrka. Foto: Anna Ketola.

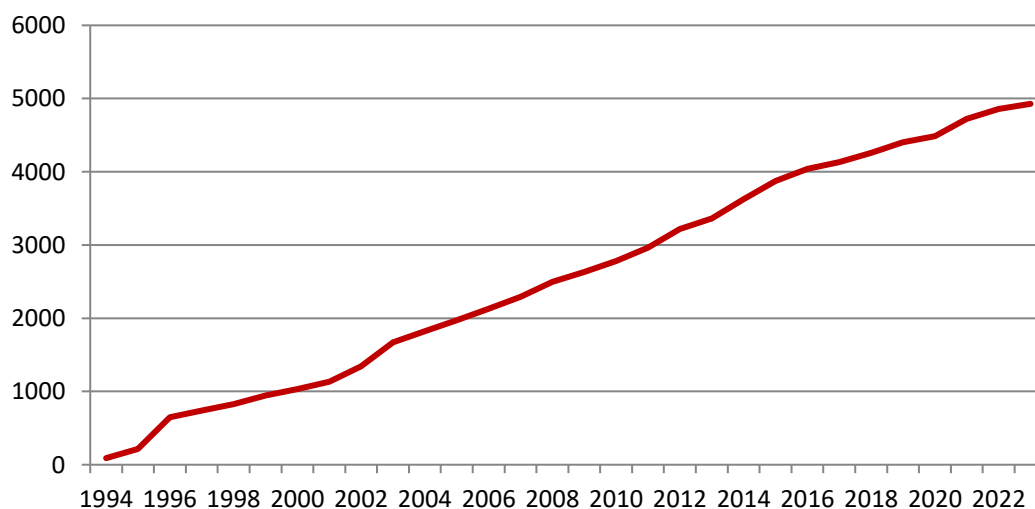
Besök av och hos medlemmar

Vi konstaterar att nära 40 medlemmar besökt Arkivförbundet under 2023, även i andra ärenden än att leverera, eller söka i, arkivhandlingar. Arkivförbundets personal har också genomfört fler medlemsbesök än tidigare år för att utveckla den medlemsvårdande verksamheten och engagera och stötta medlemmar i frågor som rör vårt verksamhetsfält. Under året har vi också gjort medlemsbesök hos Helsingborgs stadsarkiv, Svalorna Indien Bangladesh i Lund, Arbetarrörelsens arkiv i Landskrona, Skånes Hemslöjdsförbund som har sitt kansli och butik i Landskrona, Helsingborgs idrottsarkiv och museum i Idrottens hus i Helsingborg samt Cederbergiska släktföreningen i Röddinge.

SAMLINGAR

Vid 2023 års utgång innehöll arkivförbundets samlingar arkivhandlingar och arkivmaterial från totalt 3 332 registrerade arkivbildare varav huvudparten är föreningar och organisationer som verkar eller har verkat i Skåne.

Linjediagram över leveranser (antal accessioner) perioden 1994-2023

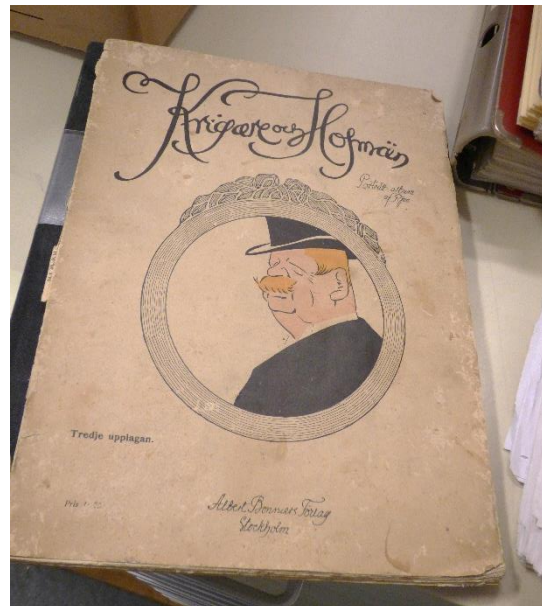

LEVERANSER

Arkivförbundet har tagit emot 71 accessioner under året vilka omfattade närmare 185 hyllmeter (hlm). Den övervägande delen leveranser inkom under första och andra kvartalet för att sedan minska i antal under andra halvåret, men med en stabil tillströmning av accessioner. Antalet accessioner var färre i jämförelse med 2022, men samtidigt var antalet hlm betydligt större 2023 beroende på att flera leveranser var omfattande. Totalt växte samlingarna med 155 hlm efter avräkning av gallring och den förtätning som sker i förteckningsarbetet.

Till skillnad från förra året är de flesta inkomna leveranser från medlemmar. Det rör sig framför allt om tillägg, men även flera leveranser från nyblivna medlemmar. Övervägande delen är organisationer på lokal, men även regional och nationell nivå. Arkivförbundet har också tagit emot ett antal gåvor från organisationer som inte längre är verksamma. Dessa spänner över intresseområden som t ex funktionsvariationer/patientorganisationer, kultur, välgörenhet, politik, fred och försvar, naturvård och ekonomiska föreningar. Därutöver har flera nya arkivbildare registrerats som nya accessioner i anslutning till ordnings- och förteckningsarbetet av redan tidigare inlämnat arkivmaterial.

Den största leveransen 2023 är en gåva från Södra Skåningarnas Kamratförening som omfattar ca 85 hlm. Två av Arkivförbundets medlemmar, Skånes Kommuner och Skånes Orienteringsförbund levererade tillägg till sina depositioner, ca 21 respektive ca 27 hlm. Två andra större leveranser som omfattade 15 respektive ca 12 hlm kom från Mellanskånes Släkt- och hembygdsforskarförening samt Moderaterna i Lund som båda är nyblivna medlemmar hos Arkivförbundet.

Bilder från uppackning av leverans av arkivhandlingar från Södra Skåningarnas Kamratförening.
Foto: Christel Palmqvist.

ARKIVVÅRDSARBETE I ARKIVFÖRBUNDETS SAMLINGAR

En stor del av Skånes Arkivförbunds basverksamhet består i att ordna och förteckna arkiv så att det blir lättare för besökare och forskare att ta del av dem. Arbetet med att ordna och göra innehållet i samlingarna sökbart understödjer även den egna verksamheten. Detta genom att vi lär känna tidigare ej genomgångna delar av samlingarna, varvid det påträffas material som skapar nytt underlag för exempelvis pedagogiska upplägg och andra utåtriktade aktiviteter.

Måndagsförteckning: Under 2023 har tid öronmärkts för just förteckningsarbete inom det interna projektet Måndagsklubben (startat januari 2022). Projektet har inneburit att Skånes Arkivförbund har varit stängt för externa besök på måndagar. Personalgruppen har under dessa dagar ägnat sig åt förteckning av arkiv, eller av arbetsuppgifter som är kopplade till förteckningsarbetet såsom inventering, registrering av specialsamlingar eller liknande. Fokus i förteckningsarbetet har legat på de accessioner som har inkommit för längst tid sedan, men som ännu inte har blivit förtecknade.

Syftet med måndagsförteckningen har varit att komma ikapp med ordnings- och förteckningsarbetet på Skånes Arkivförbund, med målet att leva upp till den formulerade visionen om att arkivmaterial som levereras ska vara ordnat och förtecknat inom 5 år från leveranstillfället. Förteckningsarbetet har utgått från en liggare över oförtecknade arkiv levererade under åren 1996-2003. Ett arkiv levererat 2005 lades under året till i liggaren och förtecknades sedan föreningen hade efterfrågat komprimering av sitt deponerade material.

Under 2023 fokuserades på större och mer komplicerade oförtecknade accessioner i liggaren. Detta ledde till att det under 2023 förtecknades ett färre antal accessioner inom måndagsklubben än under 2022, men det totala antalet förtecknade hlm blev i slutändan något högre. Strategin att vartannat år satsa på de stora och mer komplicerade arkiven/accessionerna, och vartannat år förteckna många men mindre accessioner beslutades fortsätta framöver.

Inom måndagsklubben har 24 accessioner konceptförtecknats 2023, vilket har resulterat i 26,61 hlm nyförtecknat material (resultat 2022 var 89 accessioner och 25,12 hlm). Då projektet har haft god effekt på antalet förtecknade accessioner och förtecknade hlm material kommer måndagsförteckningen att fortlöpa under år 2024.

Parallellt med måndagsförteckningen, som har fokuserats på de äldsta oförtecknade accessionerna, har ordinarie förteckningsarbete av mer nyligen levererat material också fortlöp.

MIGRERING AV AUDIOVISUELLT ARKIVMATERIAL I FÖRTECKNADE ARKIV:

Arbetet med att tillgängliggöra arkivförbundets audiovisuella (AV) arkivmaterial har fortsatt under 2023. AV-material innebär ljud och rörlig bild som finns bevarat på olika mediabärare som exempelvis ljudband, videoband, kassetband samt grammofonskivor. Många av de äldre mediebärarna är inte långsiktigt stabila ur bevarandesynpunkt och materialet behöver därför migreras till moderna bärare för att kunna bevaras för framtiden.

Skärmlapp från Arkivförbundets AV-databas. Reg nr 74. Ur film från Södra Götalands Distrikt av Svenska Missionsförbundet, SMF. Inspelat vid Juniorläger i Gravanäs, Ryssby, Brittatorp, flera platser. Tid: 1934-1935.

Under 2023 har den aktiva fasen i migreringen/digitaliseringen av AV-material i förtecknade arkiv fortskridit. Detta genom att AV-material, främst i form av magnetband, i maj skickades till Sveriges Ljudmigreringscentrum (SLC) för migrering. Materialet och de digitala filerna återsändes under hösten 2023. Originalbärarna har där- efter återplacerats i respektive arkiv och de digitala filerna har bevarats i NAS och gjorts sökbara i Filemaker- databas. Under året skickades 26 bärare till SLC, och från dessa levererades 31 digitala filer.

Vi har också fått en VHS-spelare som ska användas för att själva kunna digitalisera VHS-kassetter. VHS-spelaren var en gåva från föreningen Svalorna Indien Bangladesh. Spelaren kommer under 2024 att behöva komplette- ras med digitaliseringsenhet för att kopplas till dator.

Arbetet med migrering av AV-material i förtecknade arkiv kommer att fortlöpa enligt upprättad projektplan under 2024. Prioritering av vilket material som ska skickas görs löpande framförallt utifrån typ av bärare och dess förväntade åldringsegenskaper. Mer känsliga bärare med sämre åldringsegenskaper prioriteras i första hand, med målet att upptagningarna ska kunna bevaras för framtiden även om originalbärens bevarande- status med tiden försämrats.

DIGITALISERINGSPROJEKT – FOTOGRAFIER

Arkivförbundets projekt att digitalisera arkivets fotosamling har fortgått även under 2023. Projektet är omfat- tande då samlingen i slutet av året bestod av 31 187 registrerade bilder. I samlingarna med oförtecknat material finns också ett stort antal oregistrerade bilder. Under året har 1 102 nyregistrerade bilder tillkommit.

Det har lagts in 131 nya poster i Arkivförbundets *bilddatabas* (JPEG-format) och 424 filer i det digitala (TIFF- format) *bildarkivet*. Vid årsskiftet 2023/2024 finns det 5218 poster registrerade i bilddatabasen.

Under årets scanningsarbete har 10 olika arkivbildare kommit in i bilddatabasen, var av 3 är från arbetet från Måndagsklubben. Det har även under året beslutats att enbart foton som är representativa för arkivbildaren ska läggas in i bilddatabasen. Detta för att undvika att foton med samma motiv återkommer i bilddatabasen.

Utöver digitalisering av foto ur bevarade arkiv i samlingarna genomfördes även digitalisering av handlingar på beställning av medlemmar och forskare samt för arkivets egen förmedlingsverksamhet. Vid årsslutet kan vi re- dogöra för att den totala scanningen under 2023 uppgår till 1384 filer.

Gruppbild hämtad ur digitaliseringsprojektet av fotografier: Lunda/Malmökreterna av Sv. Textillärares Riksförening, u.å. Fotograf: IWA-Foto, Malmö.

MEDICINHISTORISKA BOKSAMLINGEN FRÅN LUND OCH HELSINGBORG

Arkivförbundet har sedan 2018 avtal med Region Skåne rörande dess deposition av den medicinhistoriska bok- samlingen från Lund. I december samma år utökades depositionen med den tidigare nedpackade medicinhisto- riska boksamlingen från Helsingborg. Samlingen från Lund består av flera delsamlingar: Möllers samling, rara

samlingen och den allmänna boksamlingen. Möllers samling och den rara samlingen är registrerade och sökbara i biblioteks databasen Libris. Samlingen från Helsingborg är det inte.

Bibliotekssamlingarna är inte öppna för utlån utan båda ska betraktas som referensbibliotek som forskare och intresserade i första hand kan få ta del av genom framtagning i Arkivcentrum Syds gemensamma forskarsal.

FORSKARSERVICE

Under 2023 har Arkivförbundet haft besök av 52 forskare i vår gemensamma forskarsal på Arkivcentrum Syd eller på Arkivförbundets kansli. Vi har också tagit emot 8 kvalificerade förfrågningar genom mail eller telefon som medfört utredningsarbete i varierande omfattning.

Arkivförbundet kategoriserar bevarade arkivbildare efter 14 olika genrer och under 2023 var det forskning i alla utom kategorierna person- och gårdsarkiv och freds- och försvarsorganisationer. Den mest efterfrågade kategorin för forskarförfrågningar har varit organisationer med koppling till funktionsvariationer, följt av religiösa organisationer och solidaritets- och välgörenhetsorganisationer

Från september 2021 återgick Arkivförbundet och även vår gemensamma forskarsal på Arkivcentrum Syd till ordinarie forskarservice med viss begränsning av öppettider. Vi hade därför en betydande ökning av fysiska besökare under 2022 och en viss minskning i antalet förfrågningar genom mail eller telefon. Antalet fysiska besök och förfrågningar låg på samma nivå 2023 som under föregående år. Den gemensamma forskarsalen återgick till ordinarie öppettider och Arkivförbundet hade fortsatt tidsbokning för forskarbesök.

DOKUMENTATIONSVERKSAMHETEN

Skånes Arkivförbunds ambition är att bedriva en aktiv dokumentationsverksamhet, samtidigt som vi vårdar och ökar tillgängligheten till vår befintliga samling av uppteckningar och dokumentationer. Löpande sker ordnings- och förteckningsarbete av tidigare dokumentations- och inventeringsprojekt och vi följer vår handlingsplan i arbetet med att utveckla denna verksamhet vidare.

DOKUMENTATIONS- OCH INVENTERINGSPROJEKT: RÖRELSE I SKÅNE

Vårt omfattande dokumentations- och inventeringsprojekt Rörelser i Skåne ingår sedan 2012 i den löpande verksamheten. Projektet syftar bland annat till att lokalt synliggöra Skånes Arkivförbunds verksamhet och det lokala föreningslivet. Vi har inom projektet inventerat 19 kommuner i Skåne, vilket motsvarar fler än hälften av Skånes samtliga 33 kommuner.

Under 2022–2023 var fokus fortsatt på Lunds kommun, detta då det är en kommun med ett rikt föreningsliv. Omtag gjordes i kommunerna Bromölla och Kristianstad, som inventerades första gången 2013–2014.

Projektperioden löper fortsatt under 2024 med fokus på Helsingborgs kommun. Omtaget i kommunerna Bromölla och Kristianstad avslutades årsskiftet 2023/2024, och omtag påbörjas i stället i kommunerna Simrishamn, Tomelilla och Ystad.

DOKUMENTATIONS- OCH INVENTERINGSPROJEKT: ARCHIVES FOR FUTURE – DOKUMENTATION AV MILJÖ- OCH KLIMATRÖRELSEN I SKÅNE

Mellan 2019 och mars 2020 genomförde Skånes Arkivförbund ett dokumentationsprojekt om Fridays for Future-rörelsen och fredagsstrejkerna i Skåne. Det insamlade materialet inkluderade observationer från sju olika klimatstrejker runt om i Skåne. Tyvärr avbröts dokumentationsarbetet abrupt i samband med att Coronapandemin bröt ut i Sverige.

Med erfarenheter från detta projekt och som en naturlig fortsättning inleddes våren 2023 ett nytt dokumentationsprojekt kallat Archives for Future - Dokumentation av miljö- och klimatrörelsen i Skåne. Arkivförbundet anser det vara av stor vikt att dokumentera miljö- och klimatrörelsen som en ung och växande kraft med ökat engagemang för miljö- och klimatfrågor. Miljörörelsen speglar förändringar inom föreningslivet, där engagemanget nu rör sig från regelbundet frivilligarbete till mer sporadiska insatser.

Projektets syfte var därför dels att dokumentera rörelsen, dels att utveckla och utforska metoder för att kunna dokumentera liknande rörelser i framtiden, särskilt de som opererar utanför den traditionella föreningsstrukturen. Vidare har målet varit att det insamlade materialet ska utgöra en väsentlig del av Arkivförbundets samling, fungera som grund för forskning och bidra till ökad kunskap och förståelse för vår samtid och historia.

Manifestation med Rebellmammorna i Malmö den 25 februari 2023 . Foto: Carolin Brigelius.

Den inledande fasen påbörjades våren 2023 med en noggrann planering som inkluderade en omfattande inventering av rörelser och föreningar i Region Skåne. Därtill etablerades kontakt med respondenter och andra engagerade inom miljö- och klimatrörelsen.

Fas två markerar en mer aktiv period med genomförande av intervjuer samt fältstudier, inklusive deltagarobservationer vid demonstrationer och andra evenemang. Vi har inom projektet genomfört 18 intervjuer, tre deltagarobservationer, samt samlat in annat relevant material så som skyltar som använts vid demonstrationer, fotografier, flygblad etc. Fas tre, som involverar sammanställning av insamlat material, bearbetning och registrering av uppteckningar samt tillgängliggörande, kommer att fortgå under våren 2024.

PROJEKT: NATIONELLA MINORITETERS SKRIVNA KULTURARV I SKÅNE

Trots ett aktivt och omfattande arbete riktat mot föreningslivet i Skåne, ser vi för närvarande en underrepresentation av föreningar med anknytning till de nationella minoriteterna och/eller minoritetsspråken i våra samlingar och bland våra medlemsföreningar.

Arkivfika med representanter från föreningarna Suomi-silta HBG och Judiska församlingen i nordvästra Skåne, november 2023. Foto: Johanna Nessow.

I juni 2023 inledde därför Skånes Arkivförbund, som en särskild satsning, projektet "Nationella minoriteters skrivna kulturarv i Skåne". Under hösten 2023 initierade Arkivförbundet samarbete med föreningarna Suomisilta HBG och den Judiska församlingen i Nordvästra Skåne. Målet är att tillsammans med föreningarna, utifrån deras behov, önskemål och förutsättningar, utveckla arbetssätt för att ge bästa möjliga stöd till deras arkivbildning, och på så vis hjälpa till att bevara och tillgängliggöra föreningarnas skrivna kulturarv. Vidare är målet att förstärka representationen och inkluderingen av de nationella minoriteterna och minoritetsspråken i våra arkiv och vår verksamhet. Vår strävan är att denna satsning på nämnda målgrupp ska leda till etablerande av stabila kontaktnät och ökad kunskap, både från Skånes Arkivförbunds sida och för de involverade organisationerna.

Projektets första år utgör en förstudie som under de kommande två åren fördjupas och breddas. I projektets avslutningsfas är målet att ha implementerat de metoder och arbetssätt som framtagits i samarbete med föreningarna. Under 2023 finansierades projektet av medel från Kulturrådet. I slutet av 2023 fick vi besked om projektbidrag för projektets år 2 från Region Skåne.

EXTERNA UPPDRAG

UNIVERSITET OCH HÖGSKOLA

Skånes Arkivförbunds samarbete med Institutionen för Kulturvetenskaper vid Lunds universitet har fortsatt även under 2023. Personalen har genomfört föreläsningar och workshops samt tagit emot studiebesök av studenterna som går ABM-mastersprogrammet, grundkursen i Arkivvetenskap, Idé- och lärdomshistoria och Etnologi.

I likhet med tidigare år har arkivstudenter från Lunds universitets ABM-master gjort olika kursmoment hos oss eller med material från våra samlingar. Den förteckningsuppgift som ingår i utbildningen handleds av Arkivförbundets personal på Arkivcentrum Syd. Samma årskull hade också i maj som gruppuppgift att ta fram ett förslag på ett fiktivt arrangemang där Skånes Arkivförbund ska samordna och medverka under Arkivens dag i Tomelilla. I uppgiften ingår att ta fram ett utställningsförslag från samlingarna, komplett med aktiviteter och presentationer, förslag på samarbetspartners och idéer kring marknadsföring etc.

Även samarbetet med Malmö universitet har under 2023 stärkts; bland annat genom att vi tagit emot en student från kandidatprogrammet Historia: Inriktning mot kulturarvsstudier, för sina fältstudier i två veckor.

ARKIVPEDAGOGISK VERKSAMHET

Under det gångna året har 452 skolelever från grund- och gymnasieskolan varit på studiebesök hos Skånes Arkivförbund eller fått ett klassrumsbesök av Arkivförbundets arkivpedagog.

Förmedlingsprojektet *På varje plats – Kulturpedagogik för barn och unga i Skåne* som inleddes våren 2020 avslutades i år 2023. Projektet har varit ett samarbetsprojekt mellan Skånes Arkivförbund, Skånes hembygdsförbund, Regionmuseet Skåne och Trelleborgs museer som samfinansierats av Kulturrådet och Region Skåne.

SKOLPROGRAM

Arkivförbundet har under året erbjudit program på flera olika teman för grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola och Komvux. Utbudet för skolan har en tydlig förankring i den nya läroplanen Igr22, och då framför allt i historieämnet. På webbplatsen www.skanearkiv.se under fliken "Skola och lärande" finns hela Arkivförbundets utbud för skolan. Här finns även Arkivförbundets pedagogiska material Lokala källor i Skåne, vilket är ett komplement till ordinarie pedagogiskt utbud med visningar, klassrumsbesök och arkivväskor. De innehåller olika typer av arkivkällor vilka kan användas direkt i klassrummet. Målet med vårt pedagogiska material är att erbjuda skolan lättillgängliga arkivkällor.

Arkivstudier för gymnasiet – En favorit för skolan

Det populäraste skolprogrammet under året har varit "Arkivstudier", ett program för gymnasiet och Komvux, vilket genomförs i samarbete med Riksarkivet i Lund. Under programmet får eleverna prova på forskning i mini-

format. Vid ett första studiebesök får eleverna en introduktion till arkiv och får sedan vid 2–3 tillfällen komma tillbaka för att studera olika typer av originalkällor. För skolor som reser långt erbjuds i stället ett längre pass under ett tillfälle. Temat på källorna väljs gemensamt av lärare och arkivpedagog. Exempel på teman är: Vardagen i Skåne under andra världskriget, Sex och preventiv i våra arkiv, Reklam samt Politiska partier och valmaterial. Programmet kan vara en del av ett fördjupningsarbete i skolan, för att skriva uppsats eller som ett praktiskt inslag i en kurs. Det är ett tillfälle för eleverna att få öva sig på att läsa, tolka och värdera primärkällor och prova på historisk forskning i litet format.

LOVPROGRAM

Även i år erbjöd Arkivförbundet skollovsaktiviteter för barn och unga, under sportlov i digital form och under hösten som ett fysiskt program.

Under sportlovet publicerades, på Arkivförbundets webbplats, en text om sportlovet historia tillsammans med fotografier från arkivet på sportlovslediga barn från 40-, 50- och 60-talet. Arkivet bjöd också på några förslag på roliga pyssel och småslöjd från samma tidsperiod. Materialet var hämtat från KFUM Kristianstad Scoutkårs arkiv, Malmö Hyresgästförenings arkiv, Eslövs Scoutkårs arkiv, arkivet Astrid och Gunnar Nilssons Gåva samt Skånes Scoutdistrikt av Nykterhetsrörelsens Scoutförbunds arkiv.

På höstlovet arrangerade Arkivförbundet höstlovsprogrammet "Kom och bli en arkivdetektiv" för inbokade fritidsgrupper (F-klass – åk 3 och anpassad grundskola). Fritidseleverna fick följa med på äventyr i arkivet och hjälpa arkivpedagogen att lösa viktiga uppdrag. De fick lösa mysterier, söka efter fingeravtryck och tyda hemliga meddelanden. I verkstaden kunde barnen skriva på skrivmaskin, tillverka kodningar för spioner, rita fantombilder och skriva med bläck.

Exempel på vad som finns i vår Arkivväska: Emil i Lönneberga.

ARKIVVÄSKOR OCH MINNESLÅDOR

Arkivförbundet erbjuder arkivväskor till utlån för skolor och minneslådor för äldreomsorgen. Väskorna lånas gratis och lånetiden är 4 veckor.

Arkivväskor

Skolklasser kan låna en arkivväska med välgjorda kopior av arkivdokument med tillhörande studieuppgifter. Detta kan användas i klassrummet som ett komplement eller som en del av undervisningen. Väskor finns på följande teman: Emigrationen, Emil i Lönneberga och livet vid slutet av 1800-talet, Skolan förr, Sex och preventiv i våra arkiv samt Vardagen i Skåne under andra världskriget. Väskorna lånas ut och körs ut gratis till alla skolor i Skåne. Under 2023 har väskorna bland annat lånats ut till Emanuelskolan i Sjöbo, Hedda Andersson-gymnasiet och Munspelets skola i Lund.

Minneslådor för äldreboenden och dagverksamheter

Lukten av försvarets hudsalva, känslan av kalla spelkulor i handen, fotografier av danstillställningar eller att läsa ett programblad från Folkets Park – detta är exempel på hur föremål, fotografier och andra dokument kan hjälpa människor att minnas. Med sex minneslådor på tre olika teman vill Skånes Arkivförbund och Skånes hembygdsförbund skapa underlag för samtal inom äldreboenden. Lådorna innehåller föremål, fotografier och handlingar vilka kan användas som utgångspunkt för att framkalla minnen och berättelser i samtal med äldre, enskilt eller i grupper om flera. Lådornas teman är: Skola och fritid, Folkparksliv samt Militärtjänstgöring/värnplikt. Lådorna skapades i ett projekt under åren 2013/2014 i samarbete med pedagoger, Silviasystrar och aktivitetssamordnare inom äldreomsorgen i Lunds kommun. Under året har minneslådorna lånats ut ett antal gånger bland annat till Solbackens, Vardaga, Linelyckan och Linegårdens äldreboenden i Lund.

Den 9 mars höll Arkivförbundets pedagog i ett minnescafé på träffpunkten för seniorer på Linero i Lund. Ämnet för minnescaféet var Skola och lek och lekar på 40- och 50-talet.

FÖRMEDLINGSPROJEKT: PÅ VARJE PLATS – KULTURPEDAGOGIK FÖR BARN OCH UNGA I SKÅNE

Förmedlingsprojektet *På Varje Plats – Kulturpedagogik för barn och unga i Skåne* som inledades våren 2020 avslutades under 2023. Projektet har varit ett samarbetsprojekt mellan Skånes Arkivförbund, Skånes hembygdsförbund, Regionmuseet Skåne och Trelleborgs museer som samfinansierats av Kulturrådet och Region Skåne. I projektgruppen har även en följeforskare från Malmö Universitet och en medarbetare från Riksantikvarieämbetet ingått.

Projektets syfte var att bidra till att fler barn och unga i fler skånska kommuner ska få tillgång till kulturpedagogisk verksamhet av hög kvalitet. Genom uppsökande verksamhet vill de samarbetande organisationerna minska den ojämlikhet som förekommer gällande vem som tar del av den offentligt finansierade kulturen. Under projektet arbetade projektgruppen med att hitta nya arbetssätt för samverkan med skola, kommun och andra lokala aktörer, på platser i Skåne som saknar regionalt finansierade kulturinstitutioner. Projektets syfte var således att fler elever i fler skånska kommuner ska få tillgång till kulturpedagogisk verksamhet av hög kvalitet. Barn och unga, oavsett förutsättningar, ska kunna ta del av kulturarvets mångfald och erbjudas möjlighet till eget skapande, deltagande och inflytande.

Projektets primära målgrupp var skolelever i de tre utvalda fokuskommunerna Höör, Skurup och Osby. Cirka 80% av projektets målgrupp utgjordes av barn 6–13 år och resterande av vuxna, eftersom projektet även riktade sig till lärare och lokala kulturarvsaktörer.

Den lokala platsen och landskapet var centrala för projektet. Samtliga medverkande organisationer i projektet har tidigare erfarenheter och kompetenser av och kring uppsökande verksamhet och hade på olika vis arbetat med pedagogiska program med fokus på det lokala landskapet. Genom projektet var tanken att ta fram pedagogik som tog sin utgångspunkt i beröringspunkter mellan ELC och skolans läroplan och som byggde på bred och lokal samverkan. Pedagogiken skulle äga rum på varje plats, där eleverna bor och går i skolan, och ge dem verktyg för att läsa av, och få ökad förståelse för, den egna platsen i det lokala landskapet.

Tillsammans med lärare och lokala kulturaktörer, såsom exempelvis hembygdsföreningar, arbetade projektgruppen fram olika metoder och arbetssätt för att hjälpa barn och unga att upptäcka mer av sin närmiljö. Pedagogiska program och upplägg togs fram under det första året, vilka sedan prövades och vidareutvecklades i form av aktivitetsdagar under de två nästkommande åren. Under projektet genomfördes totalt 32 aktivitetsdagar med sex olika låg- och mellanstadieskolor i Skurup, Höör och Osby.

Under år två och tre arbetade projektgruppen även med att ta fram skolmaterial kopplat till *På Varje Plats*.Handledning till flera aktivitetsdagar med tillhörande övningar och lärarhandledningar producerades. Totalt 6 handledningar som publiceras bland annat på Arkivförbundets webbplats:

- Inledning – om läromedlet På Varje Plats
- Fornämnar och fornämningar
- Landskapet, ruinerna, spåren och kartorna
- Kyrkan mitt i byn
- Möllor och möllemiljöer
- När järnvägen kom till byn

Sädesslag, maling och bakning

Efter att ha gått igenom hur möllan fungerar och hur den påverkade möjligheten att mala större kvantiteter av mjöl passar det utmärkt att koppla en praktisk övning om mjöl och bakning till temat.

Undersök möjligheten att hitta strån av sädesslagen korn, råg, vete och havre. Låt eleverna gissa vilket sädesslag som är vilket och diskutera hur olika ax ser ut. Diskutera även användningsområden för de olika sädesslagen och uppmantra eleverna att reflektera.

Teckning föreställande de olika sädesslagen vete, korn, råg och havre. Ritad av Johanna Nesson, Skånes Arkeologiförbund.

7

Framsida och uppslag ur handledning till pedagogiska aktivitet kring möllor och möllemiljöer med övningar och lärarhandledning.

Under år 3 skapades temafilmer i utbildningssyfte med utgångspunkt i de framtagna programmen. Filmerna är kopplade till de olika handledningarna och ger konkreta förslag på hur elevernas närmiljö kan användas i undervisningen. Filmerna ska fungera som inspiration för att lärare ska kunna gå ut och upptäcka kulturarvet i landskapet tillsammans med elever, men också kunna ses av eleverna själva. Fyra metod/temafilmer samt en introduktionsfilm har producerats:

- Skeingeborg: Om den medeltida borgen Skeingeborg och borgruiner
- Järnkullen: Om en medeltida järnframställningsplats
- Höörs medeltida kyrka
- När järnvägen kom till Skurup, om järnvägssamhällen
- Trailer/introduktionsfilm om projektet och läromedlet På Varje plats

Stillbild från introduktionsfilm till På Varje Plats. Foto: Daniel Lindskog, Arkeologibyrån.

Filmerna är uppbyggda kring intervjuer som en barnreporter genomför med någon lämplig expert, exempelvis en arkeolog. De producerades av en professionell filmskapare, Daniel Lindskog (Arkeologibyrån), i samarbete med projektgruppen och andra kulturaktörer. Genom att skapa dessa metod- och temafilmer ville projektet nå ut bredare, och använda fler format än endast texthandledningar. Ett filmat pedagogiskt material kan användas av lärare när det passar in i respektive skolas/klass tidsplan. Erfarenheten säger att det är lättare att nå ut med denna typ av anpassningsbart material, jämfört med att försöka samla lärarna för gemensam genomgång av metoder och upplägg. Filmer och handledningar har publicerats på Skånes Arkivförbunds, Skånes hembygdsförbunds, Trelleborgs museers och Regionmuseet i Skånes befintliga hemsidor.

Samtliga fyra organisationer i projektgruppen har i sin grundverksamhet kulturarvspedagogik som riktar sig till barn och unga. Projektets metoder och arbetssätt kommer att integreras i grundverksamheten. Alla fyra organisationer kommer kontinuerligt att fortsätta hjälpa lärare med att hitta lämpliga och spännande platser i skolans närmiljö för det ämne eller tema som de vill arbeta med.

ÖVRIG UTÅTRIKTAD VERKSAMHET

PROGRAMVERKSAMHET

Skånes Arkivförbund medverkar i ett gemensamt program för verksamheterna på Arkivcentrum Syd i Lund (ACS). Öppna seminarier för allmänheten är en central aktivitet i den gemensamma programverksamheten. Dessa kallas onsdagscaféer och infaller varannan onsdag på ACS under vår och höst. Verksamheten skapar god möjlighet för alla ingående arkivinstitutioner och myndigheter att presentera sin verksamhet med föredrag och visningar. Under året har två föreläsningar genomförts med kopplingar till Arkivförbundets samlingar.

Den 29 mars höll Marika Eriksson föredraget: *Rösträtt för kvinnor i Sverige*. Marika berättade om hur det gick till när kvinnorna vann rösträtten. Hon lyfte fram de kvinnor som tog kampen för rösträtten och hur de organiserade sig. Marika Eriksson driver sedan 2016 kontona @kvinnohistoria på Instagram och Twitter och föreläser bland annat om kvinnlig rösträtt.

På onsdagscaféet den 6 december uppmärksammades Skånes Arkivförbunds 30-årsjubileum genom att Anna, Carolin och Caroline lyfte fram en handfull av de spännande och fascinerande historier som finns i Arkivförbundets samlingar. Publiken fick höra om politisk övertygelse, religiös tro och mångårig vänskap, om arbetets vedermödor, musikens magi och idrottens enande kraft. Avslutningsvis visades filmen "Kärleken till järnvägen". Vid Arkivförbundets årsmöte och medlemsforum den 22 april samt vid onsdagscaféet den 6 december visades en jubileumsutställning med fotografier från Arkivförbundets verksamhet under de 30 år som gått.

Skånes Arkivförbunds jubileumsutställning.

UTSTÄLLNINGAR

I Arkivcentrum Syds entré visas gemensamma utställningar på olika teman. Utställningarna är ett samarbete mellan de olika institutionerna och innehåller arkivdokument och föremål från flera av aktörerna på ACS. Utöver det har Skånes Arkivförbund skapat två egenproducerade utställningar under året: tidigare nämnda jubileumsutställning, samt en utställning av dekorationsmålerimallar och prover som hämtats från Målerifirman E Jeremiasons efter W Persson arkiv som visades på Arkivens dag i Dalby.

Vårutställning: Staden Lund

Under perioden 24 april till 31 oktober visades utställningen *Staden Lund*. Utställningen skildrade livet i Lund med berättelser om människor, miljöer och verksamheter i staden under 1800 och 1900-talet. Från Arkivförbundets samlingar visades arkivmaterial från bland annat Arbetarrörelsens arkiv i Lundabygden, Lunds Folkets park AB:s arkiv och Förenings Gamla Lunds arkiv.

Arkivens dag-utställning: Färg och form

Som en del av Arkivcentrum Syds arrangemang till Arkivens dag den 11 november, sattes en gemensam utställning upp. Med inspiration från det nationella temat *Färg och form*, byggdes utställningen upp kring en rad underteman: offentlig utsmyckning, arkitektur, inredning, olika hantverk, färg och form från djurriket och fotografier. Från Arkivförbundets samlingar visades arkivmaterial från bland annat Målerifirman E Jeremiasons efter W Persson arkiv. I årets utställning uppmärksammades även Arkivens dag 25-årsjubileum med bland annat fotografier, programblad och affischer från åren som gått, och som finns bevarade i Arkivförbundets samlingar. Utställningen visas fram till början av april 2024.

Jubileumsutställning: Arkivcentrum Syd 20 år

I samband med Arkivens dag visades även en utställning som uppmärksammade Arkivcentrum Syds 20-årsjubileum. Arkivcentrum Syd byggdes 2002–2012 (Landsarkivets depåer Gaste I och Gaste II, nu inkorporerade i ACS, uppfördes under 1990-talet. Gaste 1 är även där Skånes Arkivförbund haft magasin och kansli sedan 1993). Första etappen av Arkivcentrum Syd invigdes officiellt 25 april 2003 och den andra i maj 2013.

STUDIEBESÖK OCH ARKIVFÖRBUNDETS KURSER

Utöver skolungdomar och studenter i den pedagogiska verksamheten samt deltagare i kursverksamheten har ytterligare 224 personer från medlemsorganisationer, representanter från föreningar och organisationer, kommuner samt samarbetspartners och kollegor lokalt, regionalt samt nationellt besökt arkivet när detta varit möjligt. Detta kan jämföras med antalet besökare 2022 som var 185 personer.

STUDIEBESÖK

25 jan	Studiebesök med presentation av Skånes Arkivförbund och enskilda arkiv för studenterna på ABMA11, Lunds universitet.
8 feb	Studiebesök studenter från kandidatprogrammet Historia: inriktning mot kulturarvsstudier, Malmö universitet.
2 mars	Studiebesök av etnologistudenter från Lunds universitet.
8 mars	Studiebesök av studenter från Idé- och lärdomshistoria, Lunds universitet.
8 mars	Studiebesök studenter från Folkhögskolan Hvilan.
30 mars	Studiebesök av studenter från ABM-master på temat arkivpedagogik.
20 april	Studiebesök av kulturgrupp från Lund.
12 sept	Studiebesök av nya ABM-studenter på ABM-masterns introduktionskurs.
5 okt	Studiebesök av SPF Seniorerna Södra Sandby.
16 okt	Studiebesök av etnologistudenter från Lunds universitet.
17 okt	Studiebesök och kortkurs Lunds Röda Korskrets.
22 nov	Studiebesök av studenter från Idé- och lärdomshistoria, Lunds universitet.
23 nov	Studiebesök av Riksarkivarien med ledningsgrupp.
25 nov	Studiebesök av Lantbruksmuseet i Alnarp. Arkivvisning och filmvisning av "Kärleken till järnvägen" och "Bortom bergen – ett liv i missionens tjänst".

FÖREDRAG, KURSER OCH SEMINARIER:

24 feb	Föreläsning av Caroline Lind, "Förmedling och tillhandahållande", för grundkursen i arkivvetenskap, Lunds universitet.

28 febr, 1 mars	Handledning ABM-mastersstudenter i arkivredovisning, av Johanna Nessow och Ulrika Nilsson.
9 mars	Minnescafé med minneslåda "Skola och Fritid". Träffpunkt för Seniorer i Lund. av Caroline Lind.
30 mars	Föreläsning av Caroline Lind, "Introduktion till arkivpedagogik", ABM master, Lunds universitet.
12 april	Premiärvisning av filmen "Bortom bergen" under ACS Onsdagscafé.
19 april	Digital presentation av Carolin Brigelius om Skånes Arkivförbunds dokumentationsverksamhet. Kollegor emellan. Arr. Svenska Arkivförbundet.
22 april	Medlemsforum, Lund.
27 april	Introduktion gruppuppgift inför Arkivens dag för ABM-mastersstudenter, av Anna Ketola.
26 maj	Redovisning gruppuppgift inför Arkivens dag med ABM-mastersstudenter, av Anna Ketola.
21 sep	Lokal arrangör för Arkivpedagogiskt forum.
4 okt	Anna Ketola presenterar Skånes Arkivförbund vid Helsingborgs stads kulturförvaltnings samråd med lokala museer. Idrottens hus i Helsingborg.
5 okt	Carolin Brigelius, Carolin Lind och Johanna Nessow presenterar projektet Nationella minoriteters skrivna kulturarv i Skåne, vid samråd med nationella minoriteter. Region Skåne.
16 okt	Föredrag av Caroline Lind om Arkivpedagogik i praktiken samt handledning av workshop om arkivpedagogik på Styrelsekonferens föreningsarkiven i Västra Götaland. Trollhättan.
19 okt	Digital kurs i Ordning och Reda i föreningens handlingar.
26 okt	Digitalt seminarium: Ordning och Reda i ditt personarkiv.
22 nov	Föreläsning av Anna Ketola om enskilda arkiv. Arr. Arbetarrörelsens Arkiv i Landskrona.
6 dec	Onsdagscafé på ACS "Skånes Arkivförbund 30 år!"

ARKIVENS DAG 2023

Färg och form i arkiven

Den 11 november öppnade många arkiv sina dörrar för årets Arkivens dag. Årets nationella tema var *Färg och form*. Arkivens dag har arrangerats nationellt sedan 1998 för att väcka intresse för mångfalden i arkiven, arkivens verksamhet och för att värna om demokrati och det fria ordet.

Regional samordning

Skånes Arkivförbund har sedan Arkivens dag genomfördes för första gången (1998) fungerat som regional samordnare i Skåne. Enligt verksamhetsplan ska Arkivförbundet prioritera insatser i den regionala samordningen av arrangemang i Skåne och vi har under året representerat Skåne vid två nationella samordningsmöten.

Inom ramen för den regionala samordningen arrangerades den 8 juni ett digitalt regionalt nätverksmöte där intresserade lokala arrangörer från Skåne deltog. Deltagarna diskuterade bland annat årets nationella tema *Färg och form* och fick inspiration av varandra. På Arkivförbundets webbplats förmedlades under hösten information till lokala arrangörer. Här gavs även möjlighet att synliggöra arrangemang, som ett komplement till den nationella webbplatsen.

Arkivens dag, Arkivcentrum Syd

I årets arrangemang på Arkivcentrum Syd i Lund bjöds alla intresserade in till öppet hus. Arrangemanget samordnades av Skånes Arkivförbund och övriga medverkade var: Folklivsarkivet med Skånes musiksamlingar, Lunds stadsarkiv, Lunds universitetsarkiv, Lunds universitets biologiska museum, Lunds Universitets Kyrkohistoriska Arkiv (LUKA), Regionarkivet vid Region Skåne, Riksarkivet i Lund, Skånes hembygdsförbund och Universitetsbiblioteket i samverkan med släktforskarorganisationerna SkSF, LSF och DIS Syd.

Besökarna kunde ta del av utställningar på temat *Färg och form*, visningar av arkivmagasin, bokbord, kortkurser i släktforskning och föredrag. Dessutom uppmärksammades två andra jubileer, nämligen att Arkivcentrum Syd och Arkivens dag firade 20- respektive 25-årsjubileum. Besökarna kunde ta del av fyra olika föredrag: *Fasadernas färger – Så har idealen skiftat genom tiderna* av Tomas Tägil, docent i arkitekturhistoria och lärare vid Arkitektskolan, LTH, Lunds universitet, *Färg och form under 200 år – Hemslöjdens arkiv och samlingar* av Annhelen Olsson, verksamhetsledare för Skånes Hemslöjdsförbund, *Lite paraffin här och en plastikoperation där – Om de tidiga skönhetsingreppens historia* av Emma Severinsson, historiker och lektor i modevetenskap vid Lunds universitet och *En skam för Lund – Om en erotisk konstutställning som 1968 satte staden i gungning* av Krister Hansson, arkivarie, Lunds stadsarkiv. Arkivens dag på Arkivcentrum Syd hade totalt 234 besökare.

Arkivens dag, Dalby

Dalby bibliotek och Skånes Arkivförbund arrangerade Arkivens dag på Dalby bibliotek med fokus på byggnadsvård, särskilt dekorativt muralmåleri och tapeter. Markus Karlsson från Tapetorama i Malmö höll föredrag om äldre tiders tapeter. Besökarna kunde även ta del av en utställning av dekorationsmålerimallar och prover som hämtats från Målerifirman E Jeremiasons efter W Persson arkiv. För de yngre besökarna fanns möjlighet att skapa egna mönster för drömtapeten. Arrangemanget hade totalt 32 besökare varav 5 barn.

Markus Karlsson från Tapetorama i Malmö håller föredrag om äldre tiders tapeter under Arkivens dag på Dalby bibliotek. Foto: Johanna Nessow.

PUBLICERING

WEBBPLATS: WWW.SKANEARKIV.SE

Målsättningen för Skånes Arkivförbunds webbplats är att den ska fungera som informationsresurs för medlemmar, blivande medlemmar, forskare, studenter, lärare och elever samt andra intresserade. Webbplatsen är ett viktigt forum för marknadsföring av organisationens verksamhet.

Uppdatering på webbplatsen sker kontinuerligt och under rubriken "Ur samlingarna" publiceras nya presentationer ur samlingarna varje månad. Urval av arkivbildare och arkivmaterial har grundats i vad som engagerat oss i personalgruppen eller så har det kopplats till ett aktuellt sammanhang. I år har vi publicerat och skrivit om bevarat arkivmaterial från arkivbildarna: Östanå pappersbruk, Lomma Musiksällskap, Föreningen Kvinnohistoriska museet i Lund, Helsingborgs Kvinnliga Gymnastikklubb, ett antal olika majblommeföreningar, Lunds Schackklubb, Falsterbo Golfklubb, Bjuvs missionsförsamlings missionshus, Ett livsöde med koppling till Logen 4251 Majblomman av IOGT i Blentarp, Motorförarnas Hellykterhetsförbund (MHF) i Skåne, Lunds Kaninförening och Lions Club i Bjuv.

Bild: Medlemsutskick 1970-tal. Ur: Kristianstads läns distrikt av MHF:s arkiv. Del av dokument som publicerades på vår webb i oktober 2023.

Under året fyller vi löpande på information om vår programverksamhet. Vi uppdaterar även medlemsinformationen, och när vi får nya medlemmar kompletterar vi med länkar till organisationernas egna webbplatser.

FACEBOOK

Arkivets Facebooksida ska fungera som informationsresurs för medlemmar, blivande medlemmar, forskare, studenter, lärare och elever samt andra intresserade. Arkivförbundet anser att Facebook är ett viktigt forum för i första hand marknadsföring av verksamheten.

Facebooksidan ska komplettera webbplatsen och innehålla referat från verksamheten, information om program och marknadsföring av webbplatsen. Sidan kan också användas för förmedling av extern information som är av intresse för Arkivförbundets verksamhetsfält.

Bild från Landskrona MHF-avdelnings arkiv som delades på vår Facebooksida 10 februari.

Under 2023 har Skånes Arkivförbund publicerat 82 inlägg på Facebook, med en spridning på 21 288 registreringar. I slutet av december 2023 hade sidan 600 följare vilket är 9 fler än december 2022.

De inlägg som fick störst spridning var då vi 10 februari publicerade en helghälsning med en bild ur arkivet från Landskrona MHF-avdelning, där några personer hoppar höjdhopp. Många nåddes också av informationen om våra två program på Arkivens dag, samt ett inlägg om 30-årsjubileet den 20 april.

Personalgruppen firar vårt 30-årsjubileum 20 april med tårta. Två ur personalen saknas på bild.

YOUTUBE-KANAL – OCH FILMPRODUKTION

Under våren 2023 publicerades kortfilmen "Bortom bergen – ett liv i missionens tjänst" på Arkivförbundets YouTube-kanal.

Uppslag ur protokollsbok från tillhörande EFS Missionsförening i Sebbarp. Årsberättelse för 1957.

Vid förtecknandet av ett mindre EFS-arkiv uppmärksammades att i en av protokollsböckerna fanns ett fotografi av den unga missionären Anna-Greta Stjärne med en kryptisk hänvisning till att hon skulle ha blivit mördad. Detta väckte vår nyfikenhet. Vem var egentligen den här kvinnan, och vad hände henne? En genomsökning av våra egna samlingar visade sig uppbåda överraskande många spår efter Stjärne från ett flertal olika EFS-föreningar från hela Skåne. Det var både föreningar hon besökt och faktiskt varit medlem i.

Material från Skånes Arkivförbunds samlingar kombinerades sedan med andra källor: En minnesskrift av missionären Fride Hylander, handlingar från EFS eget digitala arkiv samt en del pressklipp. Tillsammans började alla dessa källor berätta en historia – som å ena sidan handlar om en modig kvinna som lämnar Sverige för att missionera i Afrika, och å andra sidan handlar om den rikedom av information föreningsarkiv kan innehålla.

Under tidig sommar publicerades även fem kortfilmer inom ramen för projektet På Varje Plats. Se ovan.

Här nedan antal visningar vid årsskiftet 2023/24. Inom parentes: antal visningar 2022/23.

På Varje Plats: Trailer (2023)	122 visningar
På Varje Plats: Skeingeberg (2023)	180 visningar
På Varje Plats: Järnkullen (2023)	137 visningar
På Varje Plats: När järnvägen kom till Skurup (2023)	92 visningar
På Varje Plats: Höörs medeltida kyrka (2023)	56 visningar
Bortom bergen – ett liv i missionens tjänst (2023)	184 visningar
För en handfull lire – Ur en resedagbok från en charterresa till Rimini 1964 (2021)	118 (65) visningar
Kärleken till järnvägen – Ur Skånes Arkivförbunds minnessamling (2021)	2 782 (1 661) visningar
Om Lunds skridskoklubb (2021)	80 (73) visningar
Stadgar – ett regelverk (2020)	45 (44) visningar
Goodtemplarna – ett löfte (2020)	118 (110) visningar
Öresundsbron – ett ställningstagande (2020)	63 (59) visningar

NYHETSBRIV

Skånes Arkivförbunds nyhetsbrev går ut till samtliga medlemmar via e-post och via brev. Det presenteras också på Arkivförbundets webb och marknadsförs på sociala medier. Under 2023 publicerades nyhetsbrevet i mitten av mars, början av juni, början av september och mitten av december. Målsättningen är att informera medlemmarna om vad som händer på arkivet, blandat med utblickar på aktuella frågor och aktiviteter inom vårt område i landet. Tonen ska vara enkel, lättillgänglig och, där det passar, ha glimten i ögat.

SLUTORD

En väl fungerande verksamhet är viktig för att kunna bevara och tillgängliggöra det kulturarv som förvaras av Skånes Arkivförbund. Samlingarna har likväl som antalet medlemmar fortsatt att öka även detta år.

Fokus under året har fortsatt varit kärnverksamheten, att förvara medlemmarnas arkiv samt arbetet med att tillgängliggöra samlingarna. Våra samlingar och verksamheten i stort har blivit mer tillgängliga digitalt, till exempel på YouTube och Facebook. Vår Youtube-video "Kärleken till järnvägen" har fortsatt att vara populär och videorna från projektet "På varje plats" har publicerats under 2023.

Arbetet med att korta tiden mellan att material deponeras och till att det är förtecknat har varit i fortsatt fokus. Digitaliseringen av foton och andra analoga medier har fortsatt, men det kommer att ta flera år att behandla allt befintligt material.

Vi har haft anställd extrapersonal som inneburit en behövlig förstärkning av verksamheten och anställningen har övergått till fast tjänst under året.

Den utåtriktade verksamheten har stärkts av erfarenheterna av bland annat samarbetet inom "På varje plats". Vi har kunnat göra fler besök och haft ett ökat antal möten med medlemmar och samarbetspartners.

Vi är väl rustade för att utveckla den utåtriktade verksamheten och samtidigt prioritera kärnverksamheten att ta emot, förteckna och förvara.

Styrelsen vill avslutningsvis rikta ett stort tack till våra medlemsorganisationer och enskilda medlemmar samt inte minst till vår mycket duktiga, engagerade och kunniga personal. Vi vill också rikta ett varmt tack till Region Skånes Kulturnämnd, Statens kulturråd och till kommunerna Helsingborgs stad, Landskrona och Lund för bidrag till verksamheten. Vi är dessutom tacksamma för det goda samarbete vi i en rad sammanhang haft med Skånes Hembygdsförbund och Institutionen för kulturvetenskaper vid Lunds universitet samt alla organisationer och institutioner vid Arkivcentrum Syd samt andra arkiv och kulturarvsorganisationer och institutioner i Skåne, Sverige och Norden. Ni har alla bidragit till att Arkivförbundets verksamhet har kunnat genomföras med sådan framgång under 2023.

Lund mars 2024

För styrelsen

Mats Helmfrid
Ordförande

MEDLEMMAR 2023

ARKIVFÖRENINGAR

Arbetarrörelsens arkiv i Landskrona
Arbetarrörelsens arkiv i Örkellunga
Arbetarrörelsens arkiv i Skåne, Malmö
Folkrörelsearkivet i Helsingborg
Folkrörelsearkivet i Kristianstad
Folkrörelsearkivet i Ängelholm
Föreningen Idrottsarkivet i Helsingborg
Lokalhistoriska arkivet i Hässleholm
Skånes Näringslivsarkiv

OFFENTLIG FÖRVALTNING

Båstads kommunarkiv
Folklivsarkivet med Skånes musiksamlingar
Helsingborgs stadsarkiv
Hovdala slott
Hässleholms kommunarkiv
Höörs kommunarkiv
Kristianstads kommunarkiv
Kävlinge kommunarkiv
Landsarkivet i Lund
Lomma kommuns centralarkiv
Lunds stadsarkiv
Malmö stadsarkiv
Simrishamns kommunarkiv
Trelleborgs kommunarkiv

HEMBYGDSFÖRENINGAR OCH LOKALHISTORISKA MUSEER/SÄLLSKAP

Billesholmstraktens Hembygdsförening
Blåherremöllas vänner
Borstahusens Museiförening
Frosta Härads Hembygdsförening
Föreningen för fornminnes- och hembygdsvård i
Sydöstra Skåne
Föreningen Frenningeboken
Föreningen Gamla Båstad
Föreningen Gamla Lund
Föreningen Gamla Trelleborg
Gärds Härads Hembygdsförening
Göinge Hembygdsförening
Hvens Hembygdsförening
Ivetofta Hembygdsförening
Kullabygdens Idrottshistoriska förening
Kvidinge sockens Hembygdsförening
Mölle By- och Kulturförening
Osby Hembygdsförening
Perstorps Hembygdsförening
Riseberga Färingtofta Hembygdsförening
Torna Härads Hembygdsförening

Västra Göinge Hembygdsförening
Västra Torups Hembygdsförening
Ängelholms Hembygdsförening

RIKSORGANISATIONER

Classic Mustang Club Sweden
Equmeniakyrkan
Frälsningsarméns HK
Gammaldansarnas Riksförbund
Rotary Norden
Svenska Arabhästföreningen
Svenska Noonanföreningen – **NY**
Svenska Service- och Signalhundsförbundet
Svenska Vävrådet – **NY**
Sveriges Hundföretagare

REGIONALA, LÄNS- OCH

DISTRIKTSORGANISATIONER

ABF Skåne
Afasiföreningen i Skåne län
Blodsjukas förening i Södra Sjukvårdsregionen
Byggnads i Skåne
Celeakiföreningen i Skåne län
Centerpartiet Skåne
DHR Skåne läns distrikt
Diabetesföreningen Skåne län
Dyslexiförbundet i Skåne
EFS i Sydsvetige
Evangelisk Luthersk Mission (ELM) Syd
Fastighetsanställdas förbund Region Syd
Folkdansringen, Skåne
Föreningen Skånska Gårdar – **NY**
Föreningen Skånska Möllor
Författarcentrum Syd
GS avdelning 1, Skåne/Blekinge
Hela Sverige ska Leva, Skåne
Husmödrarna Skåne
Hyresgästföreningen Region Södra Skåne
IOGT-NTO Distrikt Syd
Junis Skåne
Jämställd Utveckling Skåne
Liberalerna Skåne
LO-distriktet i Skåne
Lunds stifts kyrkomusikerförening
Malmö-Ystad Skyttekrets
Medborgarskolan Syd
MHF Region Skåne
Museiföreningen Skånska Järnvägar
Naturskyddsföreningen i Skåne

NBV Syd
RF SISU Skåne
Riksteatern Skåne
Rädda Barnens distrikt i Skåne
Röda Korset Region Syd
Sensus region Skåne-Blekinge
Skåne Försvarsutbildningsförbund
Skåneländska Gastronomiska Akademien
Skånes Bygdegårdsdistrikt
Skånes Dövas Länsförbund
Skånes Folhögskolor i samverkan – **NY**
Skånes hembygdsförbund
Skånes Hemslöjdsförbund
Skånes Kommuner
Skånes Konstförening
Skånes Lantmätareförening
Skånes Nykterhetsförbund
Skånes Orienteringsförbund
Skånes Scoutdistrikt av Nykterhetsrörelsens
Scoutförbund
Skånes Släktforskarförbund
Skånes Spelmansförbund
Skånska Akademien
Socialdemokrater för Tro och Solidaritet Skåne-Blekinge
SPF Seniorerna Skånedistriktet
Studieförbundet Bilda Sydväst
Studieförbundet Vuxenskolan Regionförbund
Skåne
Svenska Lasariters förening avd Malmö-Lund
Svenska Pudelklubben avd Syd
Swedish Greenkeepers Association (SGA) Skåne
Sydskånska Kennelklubben
Södra Afrikaforeningen i Skåne – **NY**
Vision avd 281 Region Skåne
Vision Centret i Malmö
Vita Bandet Skånedistriktet
Våra Gårdar Syd
Vårdförbundet, Skåne
Värmländska Sällskapet i Skåne

EKONOMISKA FÖRENINGAR OCH SAMFÄLLIGHETER

Andelsföreningen Folkets Park i Kävlinge
Bostadsrättsföreningen Bommen Nr: 7, Lund
Bostadsrättsföreningen Själabodarna, Lund
Bostadsrättsföreningen Tre Högar
Bäverns Samfällighetsförening
Böste Sommarstugeförening, Västra Torp ek.för.
Daggmaskens Förskola
Folkets Hus, Lund
Företags-MIX i Eslöv, ek. för.
Föräldraföreningen vid Östra Lunds
Montessorigrundskola
Föräldrakooperativet Daggmasken, Lund
Hövdingen-Strutharald Samfällighetsförening

Lerbergets byalag ekonomisk förening
Ljungens Villaägareförening, Höllviken
Montessori Mondial Lund
Månteatern Ekonomisk förening
Näsby Samfällighetsförening
Ringsjöhöjdens vägförening
Råby Räddningsinstitut
Stadskällarens Samfällighetsförening
Stenålderns Samfällighetsförening
Vägföreningen Fiddevången, Falsterbo

FÖRETAG OCH STIFTELSE

Clara och Per Perssons stiftelse – **NY**
Folke Ljungdahls stiftelse
Handelsföreningen i Lunds stiftelse
Handelsklassen i Lunds stiftelse
Helfrid & Lorentz Nilssons stiftelse
John Oltins kulturstiftelse – Viken förr och nu
Karin och Johanna Anderssons stiftelse
Lunds Borgerskaps Understödsstiftelse
Lunds Studentskegård
Länsförsäkringar Skåne
Montelinska stiftelsen
Rättshjälpkassan Standard
Stiftelsen Albin & Elise Johanssons Fond
Stiftelsen De Lekande Barnens Fond
Stiftelsen Hillevi Fries Forskningsfond – **NY**
Stiftelsen Malin Gyllenkrok
Stiftelsen Olof Ekbergs fond
Stiftelsen Skåneländska Flaggans Dag
Teggerstiftelsen

LOKALA FÖRENINGAR

Anti-Handikapp i Lund
Cederbergsska släktföreningen – **NY**
Centerpartiet i Staffanstorps
Centerpartiet i Svedala
Centrumkyrkan i Bjuv
EFS-Kyrkan i Ängelholm
EFS Missionsförening i Lund
EFS Missionsförening i Staffanstorps
EFS på Sankt Knut
Equmeniakyrkans församling i Furulund
Equmeniakyrkan i Höör
Equmeniakyrkan i Limhamn
Esarps Byalag
Eslöv-Sallerup Rotaryklubb
Eslövs Fotoklubb
Eslövs Scoutkår
Estniska föreningen i Lund
Falsterbo Golfklubb
Flommens Golfklubb
Folkhögskolan Hvilan
Frälsningsarmén Helsingborg
Frälsningsarmén Malmö

Frälsningsarmén Ystad
Föreningen Apoteket Svanens vänner
Föreningen för äldrevård och gerontologi, Lund
Föreningen Hassela Solidaritet
Föreningen Norden Eslöv
Föreningen Parasport Lund
Föreningen Sirmiones Skeppslag
FörNyaLund – **NY**
Hardeberga Bollklubb
Hela människan i Malmö
Hörby BIK föreningen
Hörselskadades förening i Lund
Höörs Föreläsningsförening
IBK Lund
IFK Lund
IF Metall Sydvästra Skåne
Immanuelsförsamlingen i Malmö
Ingelstråde Missions- och Ungdomsförening
IOGT-NTO 27 Globen, Knislinge – **NY**
IOGT-NTO 51 Ängelholm
IOGT-NTO 81 Fred och Endräkt, Hästveda
IOGT-NTO 86 Hoppets Lycka, Klippan
IOGT-NTO 247 Österlen
IOGT-NTO 358 Snapphanen, Osby
IOGT-NTO 1589 Lugnet, Lund
IOGT-NTO 2019 Kronan, Eslöv
IOGT-NTO 5607 Sydkusten
Kulturföreningen Calluna
Kävlinge Kolonistförening
Landskrona Cykelklubb
Landskrona Scoutkår
Landskrona Scoutkår av Nykterhetsrörelsens
Scoutförbund
Ljunghusens Golfklubb
Logen Kärnan nr 608, Helsingborg
Lund-Klosterns Rotaryklubb
Lundabygdens Dövas Förening
Lunds Arbetsrekommun
Lunds Bollklubb
Lunds Byggmästareklubb
Lunds Centerkrets
Lunds Diakoniförening
Lunds FN-förening
Lunds Husmodersförening
Lunds Kammarmusiksällskap
Lunds Kolonisters Centralförbund
Lunds Konståkningsklubb
Lunds Kvinnliga Gymnastikförening
Lunds Orienteringsklubb
Lunds Släktforskarförening
Lunds Soroptimistklubb
Lunds Zontaklubb
Läkarsällskapet i Lund
Malmö-Limhamn Soroptimistklubb
Malmö Frimurarsamhälle
Malmö Släktforskarförening
Malmö Squash Rackets club

Maria loge nr 3 a P
Mellanskånes Släkt- och Hembygdsforskarförening
Moderaterna i Lunds kommun – **NY**
Mossängens Sommarstad
Motorcykelhistoriska klubben Syd
Munka Folkhögskola – **NY**
Musikfrämjandet i Kullabygden
Naturskyddsföreningen i Vemmenhögabygden
Nevis Gymnastikförening
Näsby IF
Osby Socialdemokratiska Arbetarekommun
Polisområde Mellersta Skåne Seniorklubb
PRO Genarp
PRO Osby
Rädda Barnen i Lund
S:t Knuts Rotaryklubb
S:t Lukas i Lund
S:t Lukas i Malmö
Scoutkåren Vikingen, Ekeby
Simklubben Poseidon
Sjöstedska släktföreningen
Släktföreningen Rusthållare Christoffer Sörensens
och Martha Christensdotters ättlingar
Släktföreningen Helge Mattsons i Kumlatofta
ättlingar
Smålands Gille i Lund
SPF Seniorerna Dalbybygden
SPF Seniorerna Lomma Södra
SPF Seniorerna Lund Centrum
SPF Seniorerna Lundakretsen
SPF Seniorerna Lundensis
SPF Seniorerna Stångby
SPF Seniorerna Södra Sandby
SRF Lundabygden
Staffanstorps Cykelklubb
Studieförbundet Vuxenskolan Skåneland
Svalorna Indien-Bangladesh
Sveriges Lärare Helsingborg – **NY**
Sveriges Lärare Malmö
Sveriges Lärare Östra Göinge
Svenska Kvinnors Vänsterförbund Lundavdelning
Sällskapet Lundaakademiker
Södra Ringsjöortens Bygdeförening
Veberöds Tennisklubb
Vinslövs Missionskyrka
Vänskapens hus
Vänsterpartiet, Lund
Västerkyrkans församling i Lund
Västra Sommarstadens Koloniförening
Willands Arrendatorförening
Ystadbygdens Släkt- och Bygdeforskareförening
Östermalmkyrkan i Kristianstad
Östra Skånes Hemslöjdsförening – **NY**
Östra Sommarstadens Koloniförening

ENSKILDA MEDLEMMAR

Mats Helmfrid
Sven Arne Karlsson

VERKSAMHETSPLAN 2024-2025

ORGANISATION OCH MEDLEMSVÅRD

Skånes Arkivförbund är ett regionalt lokalhistoriskt arkiv för Skåne. Arkivförbundet är en ideell medlemsorganisation, en kulturarvsinstitution och en intresseorganisation som arbetar för att Skånes lokalhistoria, särskilt dess rika föreningsliv, bevaras och görs tillgängligt och används för forskning på professionell nivå såväl som av amatörer. Landskapets föreningar och organisationer kan vända sig till Arkivförbundet för hjälp med dokumentation och bevarandeåtgärder samt eventuell förvaring av arkivhandlingar.

Med stöd av kommunala anslag, regionalt bidrag från Region Skåne samt statliga medel för regional arkivverksamhet har Skånes Arkivförbund också möjlighet att ta emot, vårda och bevara samt tillgängliggöra arkivmaterial från föreningar som upphör med sin verksamhet. Skånes Arkivförbund ingår i ett brett nätverk nationellt, regionalt och lokalt av enskilda och offentliga arkiv, kulturarvsinstitutioner och andra lokalhistoriskt intresserade organisationer.

Med utgångspunkt från Skånes Arkivförbunds ändamål ska verksamhet utvecklas för att:

- skapa en robust och hållbar organisation och en engagerande verksamhet för att kunna möta de utmaningar och möjligheter som följer en stadigt växande medlemsstock och ökat intresse för verksamheten.
- vidareutveckla forum och plattformar för medlemskontakt och medlemsvård.
- synliggöra enskilda arkiv som resurs för forskning, ökad kunskap och bildning samt historieförståelse.
- arbeta för ökat engagemang hos Skånes kommuner för bevarande av arkiv från enskild sektor.
- medverka till att utveckla och etablera forum för samarbete, samverkan och informationsutbyte med våra systerorganisationer i våra grannregioner samt i övriga landet.
- ta hänsyn till gällande regionala kulturplan för Skåne i planeringen av Arkivförbundets verksamhet.

Mål under perioden:

- Få ekonomin i balans och samtidigt behålla och utveckla kärnkompetens och mångkunnighet i verksamheten.
- Se över Arkivförbundets behov gällande lokaler.
- Kommunicera värdet av verksamheten som helhet till politiken.
- Ta fram ett visionsdokument med handlingsplan för långtidsbevarande av digitala arkiv.
- Öka utbytet med medlemmar som har arkivbevarande uppdrag.
- Fortsatt arbeta med projektet "Nationella minoriteters skrivna kulturarv i Skåne".

SAMLINGAR

Skånes Arkivförbund är ett ideellt, partipolitiskt och i religiösa frågor obundet arkiv som arbetar för att bevara och tillgängliggöra så kallade *enskilda arkiv* för lokalhistorisk och akademisk forskning.

Utgångspunkt för verksamheten med samlingarna är att:

- bevara ett brett och representativt arkiv- och källmaterial som speglar Skånes lokalhistoria och den mångfald av föreningar och mindre företag som varit verksamma och verkar i regionen.

- även ta emot och bevara privatarkiv från enskilda personer som varit initiativtagare till, eller engagerade i, folkrörelsernas och föreningslivets framväxt, eller som varit drivande i förenings- nätverks- eller företagsbildning i Skåne.
- arbete och hantering av leveranser av arkivmaterial samt ordnings- och förteckningsarbetet ska ske utifrån perspektivet god medlemsnytta samt god sed och professionalitet på verksamhetsområdet.

Mål under perioden:

- Arbeta vidare utefter framtagna arbetssätt som syftar till att Skånes Arkivförbunds ordnings- och förteckningsarbete kommer i närmre balans med inflödet till samlingarna.
- Utveckla administrationen kring leveranser till samlingarna.
- Genomföra inventering av oförtecknade arkiv i samlingarna.
- Följa upp äldre depositionsavtal för ökad anpassning till gällande lagstiftning rörande skydd av personuppgifter.
- Ta fram strategi för samlingarnas tillväxt och implementera rutiner för uppföljning av medlemmars behov av förvaring av deras arkiv och tilläggsleveranser.
- Följa projektplan för digital konvertering av befintligt AV-material i samlingarna.
- Under perioden öka synligheten och användbarheten av arkivets specialsamlingar.

DOKUMENTATION

Skånes Arkivförbunds dokumentationsverksamhet fokuserar på att samla in och bevara minnen och levnadsberättelser från människor över hela Skåne. Genom olika temainsamlingar skapar vi en levande skildring av vårt samhälles rika historia och människors engagemang. Vår förhoppning är att dessa berättelser ska komplettera andra källor som finns i våra arkiv och därigenom ge en mer mångsidig bild av vår historia.

Skånes Arkivförbunds dokumentationsverksamhet ska bidra till:

- att skapa goda relationer till organisations- och föreningsliv samt företagande, och etablera kontakter med viktiga nyckelfunktioner och personer i civilsamhället och enskild sektor i Skåne.
- ökad medvetenhet om folkrörelsernas, föreningslivets och företagandets samt engagemanget i civilsamhällets kulturhistoriska värde.
- Skånes Arkivförbunds roll som relevant och intressant arkiv där forskare kan hitta ett mångfacetterat och värdefullt källmaterial.

Mål under perioden:

- Inom ramen för projektet "Rörelser i Skåne" planera och genomföra inventering och informations- och programverksamhet i Helsingborgs kommun, samt i omtagskommunerna Simrishamn, Tomelilla och Ystad.
- Slutföra dokumentations- och inventeringsprojektet "Archives for Future – dokumentation av miljö- och klimatrörelsen i Skåne".
- Inleda dokumentations- och inventeringsprojektet "Eldsjälarnas berättelser: Kvinnligt engagemang i Skånes föreningsliv".
- Fortsatt arbeta med att öka användbarheten av Arkivförbundets tidigare genomförda inventerings- och dokumentationsprojekt.
- Vara drivande i frågor som rör dokumentationsverksamhet inom enskilda arkivsektorn.

UTÅTRIKTAD- OCH FÖRMEDLINGSVERKSAMHET

Skånes Arkivförbunds ändamål ligger till grund för förbundets utåtriktade verksamhet. Medlemsnytta är en stark utgångspunkt för hela verksamheten och viktig premiss är att alla har rätt till kultur och kulturarv. Som publik kulturinstitution och förmedlare av kulturarv är det av största vikt att jämställdhet och mångfald präglar Arkivförbundets utåtriktade arbete – så att vi blir den öppna och välkomnande organisation vi strävar efter att vara. Skånes Arkivförbund ska arbeta med en stor bredd av målgrupper och vi vill vara en resurs i människors livslånga lärande.

Vision och målsättning

Skånes Arkivförbund ska förmedla och levandegöra den historia och den kunskap som arkivsamlingen innehåller.

Den utåtriktade verksamheten ska vara intressant och angelägen och organisationen ska vara öppen och välkomnande. Verksamheten ska inspirera och bidra till:

- ökad medvetenhet om, nyfikenhet på och intresse för arkiv, och enskilda arkiv i synnerhet.
- att skapa engagemang och intresse för att spara sitt arkiv och sin historia.
- att vilja visa och berätta.
- ökad bildning och nya eller fördjupade kunskaper.

Mål under perioden:

- Arbeta utifrån visionsdokumentet för Skånes Arkivförbunds pedagogiska och utåtriktade verksamhet.
- Förvalta och använda erfarenheter från samarbetsprojektet "På Varje Plats – kulturpedagogik för barn och unga i Skåne" och aktivt arbeta med marknadsföring av pedagogiska resurser som tagits fram inom projektet.
- Strukturera programverksamheten och erbjuda ett varierat, intressant och angeläget programutbud för olika målgrupper, med fokus på kvalitet framför kvantitet.
- Arbeta för att nå specifika målgrupper, oavsett geografisk plats, som är relevanta för Arkivförbundets verksamhet.
- Vidmakthålla redan pågående samarbeten med universitets- och högskoleutbildningar samt arbeta för att etablera ytterligare kontakter med de högre utbildningarna.
- Vara en aktiv aktör i uppmärksammandet av "Arkivens dag" och ta ett tydligt initiativ i det regionala samordningsarbetet inför evenemanget. Däribland att utöver medverkan i arrangemang på Arkivcentrum Syd också varje år genomföra samarrangemang i en lokal kommun i regionen.
- Upprätthålla en hög ambitionsnivå på Arkivförbundets webbplats och Facebooksida för ökad medlems- och brukarservice.
- Vidareutveckla arbetssätt för programverksamhet och publicering via Arkivförbundets YouTube-kanal.
- Digitalt och analogt Nyhetsbrev publiceras 4 ggr om året.